

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО»**

Електронне видання

**ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА
З КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ**

методичні поради та завдання

галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”

**Харків
2013**

Індивідуальна робота з кримінальний процесу : методичні поради та завдання (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Бакалавр”, напрям підготовки 6.030401 “Правознавство”) / уклад.: О. В. Капліна, Д. Є. Кутоманов, В. М. Трофименко, О. Г. Шило. – Х.: Нац. ун-т «Юрид.акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. – 15 с.

У к л а д а ч і: О. В. Капліна,
Д. Є. Кутоманов,
В. М. Трофименко,
О. Г. Шило

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 8 від 06.09.2013 р.)*

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Види й тематика індивідуальних творчих та науково-дослідницьких завдань.....	5
2.1. Написання есе (наукового нарису).....	5
2.2. Реферування та анотування додаткової літератури з навчальної дисципліни “Кримінальний процес”.....	10
2.3. Розробка схем, таблиць.....	12
2.4. Складання термінологічних словників.....	13

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Однією з форм організації навчання поряд з аудиторними заняттями (лекції, колоквіуми, практичні заняття) та самостійним вивченням окремих тем у межах навчальної дисципліни є індивідуальна робота студентів.

Виконання індивідуальної роботи дає можливість студенту закріпити й поглибити теоретичні і практичні знання, отримані в процесі вивчення курсу, навчитися самостійно працювати з різними інформаційними джерелами, інтерпретувати матеріали періодичної літератури, аналізувати навчальну та наукову літературу, практику роботи судових та правоохоронних органів, отримати навички науково-дослідницької роботи.

Індивідуальна робота з навчальної дисципліни “Кримінальний процес” здійснюється шляхом виконання одного або декількох видів індивідуальних творчих або науково-дослідницьких завдань (ІНДЗ), які обираються студентом з урахуванням його творчих можливостей, навчальних здобутків та інтересів за узгодженням із викладачем, який читає лекції або веде практичні заняття, або за його рекомендацією. Він же надає консультації, забезпечує контроль за якістю виконання завдання та оцінює роботу. Індивідуальні завдання мають бути завершені, подані викладачеві і (за необхідності) захищені до закінчення навчального курсу, але не пізніше ніж за місяць до іспиту.

За результатами виконання індивідуальної роботи студент максимально може отримати 20 балів.

Розподіл балів, присвоюваних студентам з навчальної дисципліни “Кримінальний процес”

Змістові модулі, бали – максимально						Індивідуальна робота	Іспит	Сума балів
I	II	III	IV	V	VI			
5	5	5	5	5	5	20	50	100
30								

Індивідуальна робота студентів з навчальної дисципліни “Кримінальний процес” передбачає такі основні види творчих та науково-дослідницьких завдань:

- написання есе (наукового нарису);
- реферування та анотування прочитаної додаткової літератури з курсу;
- розробка схем, таблиць;
- складання термінологічних словників;

Рішенням кафедри можуть бути передбачені й інші види творчих та науково-дослідницьких завдань.

2. ВИДИ Й ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ ЗАВДАНЬ

2.1. Написання есе (наукового нарису)

Есе, есе́й (фр. *essai* – спроба, начерк), або *науковий нарис* – невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження з конкретного приводу чи питання в галузі кримінальної процесуальної діяльності і не претендує на вичерпне й визначальне трактування теми; це жанр, який лежить на перетині художньої і публіцистичної (іноді науково-популярної) літератури.

Головними ознаками есе, як правило, є невеликий обсяг, конкретність теми, її підкреслено вільне, суб’єктивне тлумачення, парадоксальна манера мислення, вільна композиція і мовні засоби. Як правило, есе виражає новий, суб’єктивний погляд на той чи інший факт або явище. Стиль есе відрізняється образністю, афористичністю, використанням свіжих метафор, нових поетичних образів, свідомою настановою на розмовну інтонацію і лексику¹.

Головний акцент в есе робиться на формулюванні власної оцінки та ставлення до певного явища, процесу тощо. Незважаючи на довільність форми, висновки мають бути аргументовані. Посилання на використані джерела в тексті необхідні лише в разі циту-

---

¹ <http://uk.wikipedia.org/wiki/Есе>

вання інших творів або прямого запозичення певних висловів чи ідей. Обов'язковим є список використаних джерел наприкінці твору.

Тема есе узгоджується з науковим керівником, оформлюється у вигляді письмової роботи обсягом 5-10 сторінок (шрифт Times New Roman, розмір 14, інтервал 1,5, поля: ліве, праве, верхнє та нижнє – 2,0 см.), подається на кафедру у друкованому та електронному вигляді.

Орієнтовна тематика есе

1. Сутність і завдання кримінального провадження.
  2. Мета кримінального судочинства.
  3. Загальна характеристика новел Кримінального процесуального кодексу України.
  4. Справедливість в кримінальному процесуальному праві.
  5. Судово-правова реформа в Україні.
  6. Міжнародні правові акти та практика Європейського суду з прав людини як джерела кримінального процесуального права України.
  7. Міжнародні стандарти кримінальної процесуальної діяльності у галузі захисту прав особи у кримінальному провадженні.
  8. Судовий прецедент як джерело кримінального процесуального права.
  9. Аналогія права та закону у кримінальному процесі.
  10. Моральні засади кримінальної процесуальної діяльності.
  11. Загальні засади кримінального провадження: їх система та класифікація.
  12. Верховенство права як загальна засада кримінального провадження.
  13. Роль презумпції невинуватості в доказуванні.
  14. Роль презумпції невинуватості у формуванні процесуальних рішень.
  15. Публічність і диспозитивність у кримінальному судочинстві.
  15. Засада забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності.
- Питання забезпечення права на свободу та особисту недоторканність при здійсненні кримінального провадження в практиці

Європейського Суду з прав людини.

Розумні строки як загальна засада кримінального провадження.

18. Кримінальні процесуальні функції: поняття, види, система.

19. Заходи забезпечення кримінального провадження: поняття, види, значення.

20. Тимчасове вилучення майна як захід забезпечення кримінального провадження.

21. Тимчасовий доступ до речей і документів як захід забезпечення кримінального провадження.

22. Інститут підозри в кримінальному провадженні.

23. Законний представник підозрюваного, обвинуваченого.

24. Початок досудового розслідування.

25. Процесуальний статус слідчого.

26. Оперативні підрозділи як суб'єкт кримінальної процесуальної діяльності: види, процесуальні повноваження.

27. Прокурор у кримінальному провадженні.

28. Форми фіксування кримінального провадження.

29. Процесуальні строки в кримінальному провадженні.

30. Слідчі (розшукові) дії: поняття, види, значення.

31. Негласні слідчі (розшукові) дії: поняття, види, значення.

32. Імунітети у кримінальному судочинстві.

33. Інститут понять у кримінальному процесі – вимога сучасності або архаїзм?

34. Освідування особи у кримінальному провадженні.

35. Документ як джерело доказів.

39. Процесуальний статус керівника органу досудового розслідування.

40. Становлення і розвиток органів досудового слідства в Україні: історія та сучасність.

40. Підстави, порядок та межі обмеження прав і свобод людини при розслідуванні кримінальних правопорушень: світові стандарти та сучасні тенденції.

41. Розумні строки кримінального провадження в практиці Європейського суду з прав людини.

42. Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій.

43. Форми закінчення досудового провадження.
44. Обвинувальний акт у кримінальному провадженні.
44. Підстави та процесуальний порядок обрання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.
45. Захисник як суб'єкт доказування в кримінальному провадженні.
46. Засоби доказування у кримінальному процесі.
47. Потерпілий як суб'єкт доказування в кримінальному провадженні.
48. Речові докази у кримінальному провадженні.
49. Питання допустимості доказів у практиці Європейського суду з прав людини.
50. Показання як процесуальне джерело доказів.
51. Результати оперативно-розшукової діяльності як документи в кримінальному провадженні.
52. Основні положення оцінки доказів.
48. Правова допомога у кримінальному провадженні: поняття, види.
49. Потерпілий у кримінальному провадженні.
50. Гарантії забезпечення права потерпілого на доступ до правосуддя.
51. Порівняльна характеристика кримінального процесу України та інших країн (в цілому або окремих інститутів)
52. Обставини, що виключають участь слідчого судді, судді або присяжного в кримінальному провадженні.
53. Цивільний позов у кримінальному процесі.
54. Забезпечення виконання рішень органів досудового розслідування та суду.
55. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування.
56. Процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.
57. Питання допустимості доказів у практиці Європейського Суду з прав людини.
58. Повідомлення про підозру.
59. Форми використання спеціальних знань у кримінальному провадженні.
60. Процесуальний статус та функції суду у кримінально-

му провадженні.

61. Слідчий суддя у кримінальному провадженні: функція, процесуальні повноваження та обов'язки щодо захисту прав людини.

61. Процесуальний порядок залучення експерта стороною захисту.

62. Гарантії забезпечення права на свободу та особисту недоторканність при здійсненні видачі (екстрадиції).

64. Обґрунтованість процесуальних рішень як гарантія забезпечення прав учасників кримінального провадження.

65. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.

65. Кримінальне провадження на підставі угод.

66. Проведення слідчих дій у режимі відеоконференції.

67. Медіація як можливий інститут законодавства України: поняття, доцільність впровадження, іноземний досвід застосування.

68. Спрощене провадження щодо кримінальних проступків.

69. Провадження в суді присяжних.

70. Суд присяжних в Україні.

71. Окрема думка судді як виклад його правової позиції у кримінальному провадженні.

70. Гарантії недоторканності приватного життя людини при здійсненні кримінального провадження.

72. Процесуальна форма: сутність, значення та проблеми розвитку.

73. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві.

74. Електронний документ як вид доказів у кримінальному процесі.

75. Висновок експерта як джерело доказів.

76. Застосування “детектора брехні” у доказуванні в кримінальному провадженні.

77. Запобіжні заходи в кримінальному процесі: історія, сучасність та тенденції розвитку.

78. Застосування запобіжного заходу у вигляді застави.

79. Відмова від підтримання державного обвинувачення: підстави, порядок, наслідки.

80. Судове провадження з перегляду судових рішень: поняття, класифікація.
81. Провадження у Верховному Суді України.
82. Процесуальні гарантії доступу до правосуддя.
83. Провадження у справах про кримінальні правопорушення неповнолітніх. Ювенальна юстиція в Україні.
84. Вирок – акт правосуддя. Вимоги до вироку.
85. Особливості провадження у справах неосудних осіб і осіб, які захворіли душевною хворобою після вчинення злочину.
86. Нормативне регулювання підслідності: стан та шляхи вдосконалення.
87. Відповідальність держави перед особою за завдання шкоди незаконними діями органів досудового розслідування, прокуратури і суду.
88. Питання кримінального процесу в рішеннях Конституційного Суду України.
89. Зловживання правом у кримінальному провадженні.
90. М.М. Гродзинський: вчитель, вчений.

2.2. Реферування та анотування додаткової літератури з навчальної дисципліни “Кримінальний процес”

Реферат (лат. *refereo* – доношу, повідомляю, переказую) – короткий переказ змісту наукової роботи, книги, статті тощо, оформлений у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури за темою).

Реферат містить аргументи, основні дані та висновки оригінальних документів. У ньому мають бути вказані предмет дослідження та мета роботи, наведено й проаналізовано наукові точки зору стосовно обраної теми, викладено пропозиції автора щодо їх застосування. Послідовність викладу матеріалу є головною вимогою до реферату.

Анотація – коротке повідомлення про друкований твір (книга, стаття, доповідь тощо), яке дозволяє робити висновки про доцільність його докладнішого вивчення. Для анотування слід бра-

ти твір, зміст якого має безумовне наукове, навчальне або пізнавальне значення.

Порівняно з анутованням реферування є більш досконалим методом обробки інформації джерел інформації: якщо в анотації наводиться лише короткий перелік питань, що розглядаються, то в рефераті викладається їх сутність та найважливіші висновки.

Реферування покликане дати цілісне уявлення про зміст і ключові ідеї: а) декількох джерел з однієї тематики (літературний огляд); б) одного джерела (певної наукової роботи, нормативного акта судового рішення тощо). Підготовка реферату в будь-якому разі є завершеною роботою.

Індивідуальна робота у формі анутовання передбачає аналіз декількох (не менше 5-7) джерел. Зміст анотації передбачає наведення бібліографічного опису анованого джерела та стислу характеристику його змісту (можливе виділення головної ідеї або ключових положень). Якщо предметом анутовання є нормативно-правовий акт, слід акцентувати увагу на нових порівняно з попереднім законодавством положеннях.

Структура анотації визначається самим студентом, а за необхідності – за рекомендацією викладача. Обсяг анотації одного джерела – 1-1,5 сторінки. Орієнтовний обсяг реферату –

8-15 сторінок. Робота надається в роздрукованому та електронному вигляді (шрифт Times New Roman, 14 кегль, інтервал 1,5; поля: ліве, праве, верхнє та нижнє – 2,0 см.).

Предметом реферування і анутовання можуть бути такі джерела: нове законодавство, постанови Пленуму Верховного Суду України та Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Рішення Європейського суду з прав людини, Рішення Конституційного Суду України, монографічна література та наукові статті з кримінального процесу тощо.

Вибір конкретних джерел для реферування і анутовання узгоджується з викладачем.

2.3. Розробка схем, таблиць

Дана форма індивідуальної роботи здійснюється шляхом розробки схеми або таблиці на основі аналізу чинного законодавства та літературних джерел курсу з певного питання.

Робота над схемами і таблицями виконується в такій послідовності: аналіз питання, систематизація матеріалу і на її основі розробка схеми або таблиці.

Схеми, таблиці оформлюються письмово, обсяг роботи визначається складністю завдання. Надається у паперовому та електронному вигляді.

Схема (гр. schema – образ, вид, форма) – це узагальнена сукупність складових (внутрішня побудова) об'єкта (структури) та взаємозв'язків між ними, а також умовне позначення, зображення або словесний опис, який пояснює цю сукупність через головні риси.

Таблиця – вид інформаційних моделей (поряд із текстами, малюнками, програмами тощо), що є системою строк і стовпчиків, в яких у певній послідовності і зв'язку викладається певна інформація про конкретні події (явища тощо). Структура таблиці зумовлена змістом інформації, що в ній надана.

Завдання

1. Скласти схему системи судів України, які розглядають кримінальні справи, з визначенням рішень, які можуть прийматись за результатами розгляду справи у відповідній інстанції.

2. Скласти загальну динамічну схему руху кримінального провадження від моменту реєстрації в ЄРДР до стадії перегляду справи Верховним Судом України.

3. Скласти динамічну схему процесуального порядку стадії досудового розслідування (врахувати суб'єктів, їх процесуальні повноваження, ключові рішення, встановлені строки).

4. Скласти динамічну схему застосування заходів забезпечення кримінального провадження (врахувати суб'єктів, їх процесуальні дії, ключові рішення, строки).

5. Скласти динамічну схему порядку застосування запо-

біжного заходу у вигляді тримання під вартою (врахувати суб'єктів, ключові рішення та процесуальні дії, строки).

6. Скласти динамічну схему процесуальних дій, пов'язаних з повідомлення особи про підозру (врахувати суб'єктів, підстави, процесуальний порядок, строки).

7. Скласти детальну динамічну схему, яка відображає алгоритм проведення слідчої (розшукової) дії (на вибір).

8. Скласти динамічну схему розгляду справи у суді першої інстанції (врахувати суб'єктів, етапи, ключові дії, строки).

9. Скласти динамічну схему провадження в суді з перегляду вироку в апеляційному порядку (врахувати суб'єктів, етапи, ключові дії, строки).

10. Скласти динамічну схему провадження в суді з перегляду вироку в касаційному порядку (врахувати суб'єктів, етапи, ключові дії, строки).

11. Скласти динамічну схему провадження на підставі угод (врахувати суб'єктів, етапи, ключові дії, строки).

12. Скласти динамічну схему провадження щодо окремої категорії осіб (врахувати суб'єктів, етапи, ключові дії, строки).

13. Скласти динамічну схему відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження (врахувати умови суб'єктів, порядок, строки).

14. Скласти динамічну схему міжнародного співробітництва під час кримінального провадження (врахувати умови, суб'єктів, порядок, ключові дії, строки).

2.4. Складання термінологічних словників

Термінологічний словник – різновид лінгвістичного словника, у якому подано термінологію галузі (кількох галузей) знань. Термінологічні словники, відображаючи лексику спеціальної сфери, мають чітко окреслене функціональне призначення – відображати поняттєво-термінологічний апарат різних галузей науки й техніки та забезпечувати наукову, навчальну, виробничу діяльність.

Даний вид індивідуальної роботи полягає у складанні списку термінів, пов'язаних з певною тематикою, та їх визначень. Словник, підготовлений студентом, має містити не менше 10 термінів.

Загальна тематика для складання термінологічних словників визначається програмою навчальної дисципліни “Кримінальний процес”. Конкретний обсяг термінів, тема та форма подання результатів визначається науковим керівником.

При підготовці словника необхідно використовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні акти, практику Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України та Верховного Суду України, а також сучасну наукову літературу за обраною темою.

Навчальне видання

Електронне видання

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА З КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

методичні поради та завдання

галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “ Бакалавр”,
напрямок підготовки 6.030401 “Правознавство”

У к л а д а ч і: О.В. Капліна,
Д.Є. Кутоманов
В.М. Трофименко
О.Г. Шило

Відповідальна за випуск *О. В. Капліна*

План 2013

Підп. до друку 06.09.2013. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Вид. № 51 Зам. № 51